

Du kan gøre en forskel for de livsvigtige læhegn og gamle træer, der står uden beskyttelse

Lige nu knokler kommuner, Danmarks Naturfredningsforening og landbrug med at implementere Den Grønne Trepert overalt i Danmark. I første omgang er målet reduktion af kvælstof og kulstof fra arealerne. En tredjedel af Treperten handler om at etablere mere natur i Danmark. Fra DN's side har vi et ønske om større, sammenhængende arealer og mere vild eller urørt natur. Det er nemlig godt for biodiversiteten.

Mens dette vigtige arbejde pågår, bliver der fortsat fjernet natur. Du skal ikke køre ret meget rundt i det danske landskab, før du vil se de fældede læhegn og småskove. Og med mindre der er lyst fredsskov på skovarealerne, kan man ikke gøre noget ved denne fældning. Læhegnene har heller ingen beskyttelse, ud over at man kan undersøge om der er såkaldte bilag IV-arter knyttet til områderne, eller om læhegnene er etableret på beskyttede diger. Når DN eller myndigheder får disse oplysninger, er træerne ofte allerede fældet. Selvom man kan blive dømt til at genetablere læhegnet, er skaden sket.

Hvorfor er det så vigtigt at bevare disse læhegn og småskove?

Sammen med vejrabatter er læhegn og småskove Danmarks største sammenhængende naturareal. Samtidig har de gamle læhegn og skovstykker noget, som nyetablerede ikke har, nemlig biodiversitet. Det er sådan, at jo ældre et læhegn eller skovstykke er, des større biologisk mangfoldighed er der tilknyttet i form af dyr, svampe og mikroorganismer. De kan også komme til nye arealer, men det tager mange år, og midt i en akut biodiversitetskriser kan genetableringen faktisk være umulig. Og det kan blive fatalt for de mange arter, der er tæt på udryddelse.

Store, gamle træer har stor biodiversitet knyttet til sig. Flagermus, spætter, biller, svampe og et væld af organismer danner tilsammen et komplekst samfund i gamle træer, og det kan ikke erstattes af et nyt, ungt træ. Det gamle træ har måske stået der i flere årtier, måske endda århundreder, og det kan *ikke* erstattes. Et gammelt egetræ kan for eksempel have helt op til 1.000 arter knyttet til sig, og træet er disse arters livsgrundlag. Fælder vi træerne, fælder vi samtidig dom over de tilknyttede arter.

Alligevel har vi ingen beskyttelse af gamle træer i Danmark, med mindre nogen får dem fredet. I offentlige skove kan du ganske vist registrere et træ til at være et livstræ, og dermed få det beskyttet, men i det åbne land og i private skove er der ingen beskyttelse. Og desværre er en fredning langt fra ensbetydende med, at træet reelt er beskyttet. Det var tydeligt med det store, ikoniske træ fra julekalenderen "Valdes jul – Vintermiraklet," hvor folk valfartede til det og ingen holdt respektfuld afstand. Derudover ser vi i disse år stadig flere sager med naturkriminalitet og mange sager om ulovlig fældning, hvor straffen slet ikke modsvarer ødelæggelsen.

Kan jeg gøre noget, tænker du måske? Og svaret er ja!

Snak med dine naboer om læhegn og småskoves betydning for naturen. Mange ved ikke, hvor galt det står til. Søg om fredning på træer, du mener, er værdifulde. Værn om træerne på dine egne arealer. Og ikke mindst: Pres på for, at vi i Danmark får reel beskyttelse af gamle træer og læhegn, som England for eksempel har, ved at kontakte politikere og myndigheder, så det sker før end senere.

Det er mange arters livsgrundlag, der er på spil.

Jo flere vi er, der kæmper for dem – selv i det små – des større forskel kan vi gøre.